

Onderwerp
Kader sociale agenda

Registratienummer
769884
Datum
15 december 2008
Auteur
Toos Lodder
Afdeling/Bureau
JSC

Doel van deze notitie:

De leden van de commissie Samenleving inzicht geven in de voortgang van de sociale agenda

Inleiding:

Op 18 december 2007 hebben GS een besluit genomen over de inrichting van het traject om te komen tot een Sociale Agenda voor de periode 2009 – 2012. Op basis van dat besluit is overleg gevoerd met Provinciale Staten en is in samenwerking met een werkgroep uit uw midden het programma voor het Sociaal Debat uitgewerkt. Dit heeft er toe geleid dat op 20 mei 2008 een zeer geslaagd Sociaal Debat is gehouden.

Er is veel vraag naar de Sociale Atlas, er is een verslag van het Sociaal Debat gemaakt en wij hebben budgetten vrij gemaakt voor de uitvoering van de Sociale Agenda. Op 11 september 2008 is in uw commissie een Plan van Aanpak Sociale Agenda 2009 – 2012 besproken (HB 713320) en op 4 december heeft uw commissie het voorstel voor een programma jongerenparticipatie besproken (HB 752052). Dit laatste riep bij uw commissie de vraag op hoe dit voorstel gezien moet worden in de totale context van de sociale agenda. U ondersteunde het initiatief voor een Flevosoap maar vroeg om inkadering in het totaal van de Sociale Agenda en de planmatige aanpak die hiervoor wordt gevolgd. Met deze notitie willen wij u dit totaal beeld geven.

- In de eerste plaats willen we onderscheid maken tussen sociaal beleid van de provincie in brede zin en in enge zin. In brede zin doelen we dan op alle maatschappelijke gebieden waar de provincie zich op basis van wettelijke taken of op basis van haar open huishouding mee bezig houdt. Hoofdstukken 1 en 4 van de programmabegroting (Jongeren en Samenleving), geven hier een goed beeld van. Bij de Sociale Agenda gaat het om sociaal beleid in enge zin. De provincie heeft dit in haar beleid ingekaderd tot participatie.

- Ook de sociale agenda kan in een eng en in een breed perspectief geplaatst worden.

Het enge perspectief heeft de focus op het nieuw gecreëerde budget van 3 ton voor 3 participatieprogramma's. In het brede perspectief kijken we naar alle activiteiten van de provincie op het thema participatie, waarbij het werk van de provinciale steunfuncties Axion en Zorgbelang een centrale rol spelen.

In deze notitie hanteren we dat brede perspectief, zodat duidelijk wordt hoe het voorstel over de Flevosoap past binnen dat perspectief van de Sociale Agenda.

In deze notitie vindt u achtereenvolgens:

- uitgangspunten van de Sociale Agenda
- rol van de Provincie
- Invulling van de Sociale Agenda met de verschillende instrumenten van de

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder:

Bos, J.M.

Vergadering Commissie Samenleving

5 februari 2009

Agendapunt 4.b..2

Akkoord:

Portefeuilleh	Afd.hoofd	Medp.FIN/P&O
Secretaris	Bureau- hoofd	Prog.manag
Directeur	Beleidsmed.	Overige

Provincie

- Terugkoppeling naar het Plan van Aanpak Sociale Agenda van 11/9/08

Uitgangspunten:

Participatie is het centrale thema van de Sociale Agenda. De Sociale Atlas, een gespreksronde met sleutelinformanten en het Sociaal Debat hebben aangetoond dat het stimuleren van de participatie van Flevolandse in brede zin, de meest urgente maatschappelijke opgave is. Wij verbinden aan de Sociale Agenda de doelstelling de participatie van alle Flevolandse te vergroten op de terreinen opleiding, werk, zorg en sociale cohesie. Omdat participatie een breed begrip is is de keuze gemaakt hier drie ontwikkelingslijnen voor te hanteren met daarin een aantal accenten:

1. Jongerenparticipatie (incl. onderwijs, maatschappelijke en politieke participatie)
2. Participatie van kwetsbare groepen (incl. leren & werken, informele zorg en 'empowerment')
3. Maatschappelijke participatie (accent op sociale cohesie, zoals vrijwilligerswerk, buurtprojecten, sociale innovatie)

Rol van onze provincie:

Participatie is het centrale doel van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, het wettelijke kader voor de gemeenten voor welzijn en zorg, waarbij de nadruk wordt gelegd op het ontwikkelen van een civil society. In verhouding tot de rol die gemeenten spelen op het gebied van participatie is de rol van de provincie aanvullend (subsidiariteitsprincipe). Gemeenten zijn sterk in direct uitvoerende taken, de provincie heeft vooral een taak in het ondersteunende veld. Vandaar dat Axion en Zorgbelang voor de provincie een centrale rol spelen.

Wij zien de volgende rollen voor de provincie

- Aanjager van het debat: via het opstellen van de Sociale Atlas en de organisatie van een Sociaal Debat heeft de provincie haar meerwaarde op dat gebied bewezen
- Leggen van verbindingen tussen gemeenten en tussen verschillende werkvelden en op boven lokaal niveau: voorbeelden hiervan zijn de aanpak van GAAF, het programma cultuurparticipatie en speciaal onderwijs
- Het faciliteren van inspirerende voorbeeldprojecten, vernieuwende werkwijzen, nieuwe maatschappelijke coalities en 'best practices' verder helpen verspreiden: voorbeelden hiervan zijn Leef met Stijl en de jongerensoap

Voor de uitvoering van haar beleid beschikt de provincie over de volgende instrumenten:

- Werkprogramma's provinciale Steunfunctie Axion en Zorgbelang Flevoland
Zowel Axion als Zorgbelang hebben in hun programma's 2009 voorgesorteerd op de Sociale Agenda van de provincie. Zoals bekend zijn Axion en Zorgbelang bezig met een fusietraject. Op de gebieden van de Sociale Agenda sluiten een aantal thema's op elkaar aan die in gezamenlijke afstemming verder uitgewerkt zullen worden. Hierna wordt dit inzichtelijk gemaakt.
- 3 participatie programma's van totaal 3 ton: gezien de omvang van het budget zal het accent liggen op de 3^e rol: het bieden van inspirerende voorbeeldprojecten. Daarbij gaat de provincie op zoek naar nieuwe samenwerkingsverbanden (maatschappelijk ondernemen).
- Overige subsidie middelen op de producten jongeren, zorg en sociale kwaliteit
- Overig beleid op de 3 deelterreinen. Hier zijn substantiële middelen mee gemoeid via het pMJP, het programma OP West en via het EZ programma "25.000".

Invulling van deze instrumenten voor de 3 deelterreinen:

Jongerenparticipatie incl. onderwijs, maatschappelijke en politieke participatie	
Axion en Zorgbelang	Axion richt zich met haar programma jeugd op 3 thema's: - Veilig opgroeien Doel van het thema: Stimuleren van samenwerking en afstemming tussen verschillende instellingen en

	<p>organisaties die zich richten op het welbevinden en ontwikkeling van kinderen en jongeren.</p> <p>- Versterken jeugdwerk</p> <p>Doel van het thema: Bevorderen van de kennis en kunde van jeugd- en jongerenwerkers. Axion brengt actuele thema's onder de aandacht. Voor organisaties is ondersteuning bij implementatie en verbetering van instrumenten en methodieken en van projectresultaten zinvol. Het vraagstuk van verdieping en borging vraagt aandacht. Hieraan levert Axion een bijdrage.</p> <p>- Actieve betrokkenheid bij de maatschappij</p> <p>Doel van het thema: Meedenken: instellingen en overheden stimuleren en ondersteunen op een zinvolle manier gebruik te maken van de inbreng van jongeren. Meedoen: (nieuwe) ideeën, methoden ontwikkelen waarmee instellingen en organisaties jongeren kunnen bewegen tot meedoen.</p> <p>Zorgbelang kent eveneens een programma jeugd, met de volgende 3 projecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informatievoorzieningen jeugdzorg - Deskundigheidsbevordering cliëntenraden jeugdzorg - Algemene gunningscriteria Jeugdzorg <p>Met name het 2^e project past binnen het participatieprogramma jeugd (deskundigheidsbevordering van jongeren als lid van cliëntenraden en jongerenraden).</p>
Participatie budget	<p>Flevosoap:</p> <p>Doel: door deel te nemen aan het project leren jongeren organiseren en samenwerken en hun thema's op een aansprekende wijze onder de aandacht te brengen van een breder publiek.</p>
Overig beleid en subsidie middelen	<ul style="list-style-type: none"> - beleid op snijvlak jeugdzorg en preventief jeugdbeleid - Stagenota en "25.000" - Doorlopende leerlijnen - Programma cultuurparticipatie (gedeeltelijk), Nederlands Scholieren Filmfestival, Flevolands Jeugd Symfonieorkest, Bevrijdingsfestival (gedeeltelijk) - Lagerhuis en Nationaal Jeugddebate - Sportstimulering jongeren

Participatie van kwetsbare groepen incl. leren & werken, informele zorg en 'empowerment'	
Axion en Zorbelang	<p>Axion bundelt in het programma Samen Leven een aantal thema's op het gebied van participatie van kwetsbare groepen:</p> <p>- Kwetsbare groepen</p> <p>Doel van dit thema: toerusten van kwetsbare groepen zodat zij op hun eigen manier kunnen deelnemen aan de samenleving. Axion ondersteunt initiatieven die gericht zijn op empowerment van deze groepen. Het gaat hierbij om initiatieven uit deze groepen zelf, maar ook om beleidsondersteuning en ontwikkeling.</p> <p>- Emancipatie</p> <p>Doel van het thema: een nieuwe impuls geven aan het emancipatieproces. Axion wil het emancipatieproces bevorderen. Dit doet ze door te stimuleren dat onderwerpen zoals arbeidsdeelname van kwetsbare groepen, verdelen van zorgtaken, maatschappelijke en politieke participatie een nieuwe impuls krijgen.</p> <p>- Informele zorg</p> <p>Doel van dit thema: het verbeteren van de randvoorwaarden voor mantelzorg en vrijwillige zorg. Axion levert diensten aan Flevolandse gemeenten voor het bereiken van bijzondere groepen in de informele zorg, zoals allochtone en jonge mantelzor-</p>

	<p>gers en mantelzorgers in de geestelijke gezondheid.</p> <p>Zorgbelang kent ook een programma kwetsbare groepen met de volgende projecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelingskansen dichtbij: Doel: de belasting van lange reistijden verminderen voor jongeren met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking en langdurig zieke jongeren - Geen drempel te hoog Doel: stimuleren dat gemeenten een actief beleid voeren om de gebouwde omgeving toegankelijk te maken voor mensen met een fysieke en zintuiglijke beperking. - Toegankelijk openbaar vervoer Doel: Gemeenten en provincie hebben inzicht in de knelpunten die reizigers in een rolstoel ervaren, met name op die trajecten waarvan provincie en gemeenten hebben aangegeven dat ze vanaf 2010 voor deze reizigers bruikbaar zijn. - De laatste schakel (onder programma Ketenzorg) Doel: aanbieders hebben inzicht in de wensen van cliënten (GGZ en V&V) op het gebied van extramurale zorg als gevolg van gebrek aan aansluiting in de keten. <p>Zorgbelang heeft ook programma Maatschappelijke participatie dat onder dit thema valt, met als project: Niemand aan de kant Doel: commitment bereiken van betrokken partijen om jonge mensen met een licht verstandelijke beperking, niet aangeboren hersenaandoening en/of autisme, die graag betaald werk willen doen, aan de slag te helpen.</p>
Participatie budget	Nog te ontwikkelen
Overig beleid en subsidie middelen	<ul style="list-style-type: none"> - Stagenota - Telefonische hulpdienst - Antidiscriminatiebureau - Projecten volksgezondheid

Maatschappelijke participatie met accent op sociale cohesie, zoals vrijwilligerswerk, buurtprojecten, sociale innovatie	
Axion en Zorgbelang	<p>Axion bundelt in het programma Samen Leven een aantal thema's op het gebied van maatschappelijke participatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Versterken welzijnsveld Doel van dit thema: kwaliteitsverbetering van welzijnsorganisaties. In Flevoland werken alle welzijnsorganisaties aan het verhogen van de kwaliteit van hun organisaties. Wanneer hier inzet of expertise voor nodig is die deze organisaties niet zelf kunnen leveren is Axion beschikbaar. - Versterken sociale structuren Doel van dit thema: opzetten en versterken van sociale netwerken. Axion signaleert en onderzoekt nieuwe trends in de samenleving. Daarnaast adviseert en ondersteunt ze overheden en organisaties bij het ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid zoals bij de WMO. - Diversiteit Doel van dit thema: het vergroten van de kennis van maatschappelijke organisaties over diversiteitsbeleid. Axion ondersteunt organisaties in Flevoland bij het opzetten van diversiteitsbeleid.

	<p>Ze doet dit door het bekend maken van best practices, het ondersteunen bij het implementeren van beleid en op vraag ondersteunt ze allochtone zelforganisaties.</p> <p>- Vrijwilligers</p> <p>Doel van dit thema: bereiken van erkenning en waardering voor vrijwillige inzet; versterken van de infrastructuur ten behoeven van vrijwillige inzet.</p> <p>Het is van belang om de komende jaren inspanning te verrichten om bepaalde groepen potentiële vrijwilligers, zoals senioren die op korte termijn het arbeidsproces gaan verlaten maar ook jongeren te enthousiasmeren voor het vrijwilligerswerk.</p> <p>Zorgbelang heeft op dit terrein geen programma's</p>
Participatie budget	Nog te ontwikkelen
Overig beleid en subsidie middelen	<ul style="list-style-type: none"> - Leefbaarheid en bewonersparticipatie via pMJP - Stimuleren sociale cohesie en bewonersparticipatie in Lelystad en Almere via OP West - bestuurskosten en kadertraining vrijwilligersorganisaties - Bijdrage leveren aan MADD (via Axion) en het organiseren van een jaarlijkse dag voor vrijwilligers - sociale innovatie bij ondernemingen, uitgevoerd door EZ

Het voorgaand overziend ziet de terugkoppeling op de actiepunten zoals verwoord in het plan van aanpak van 11 september 2008 er als volgt uit:

Actiepunt	Stand van zaken
1. Wij verbinden aan de Sociale Agenda de doelstelling de participatie van alle Flevolandse te vergroten op de terreinen opleiding, werk, zorg en sociale cohesie.	Algemeen uitgangspunt
2. In de Sociale Agenda zullen wij een visie opnemen op wat participatie betekent en hoe wij participatie willen versterken.	Is uitgewerkt in de 3 subthema's met daarbinnen accenten (zie ook 4)
3. Wij zullen de uitwerking van die doelstelling op de terreinen zorg en sociale cohesie onderbrengen in de Sociale Agenda, terwijl de uitwerking van die doelstelling op de terreinen opleiding en werk alleen wordt ondergebracht bij de Sociale Agenda voor zover het kwetsbare groepen betreft voor wie bijzondere eisen gelden voor opleiding en werk. Voor andere groepen zijn deze doelstellingen al ondergebracht in de nota's "25.000" en de stagenota.	Zie het voorgaande overzicht
4. Wij hebben in totaal ongeveer € 300.000 aan middelen vrijgemaakt om te verdelen over drie participatieprogramma's <ul style="list-style-type: none"> a. Jongerenparticipatie (incl. onderwijs, maatschappelijke en politieke participatie en daarbij de verbinding te leggen met Leef met Stijl, Op weg naar het Lagerhuis, het Jeugddebat, de cultuurnota en 	Zie het voorgaande overzicht: voor jongerenparticipatie ligt er een voorstel, de overige 2 volgen in het 2 ^e en 3 ^e kwartaal van 2009

<p>de sportnota);</p> <p>b. Participatie van kwetsbare groepen (incl. leren & werken, informele zorg en 'empowerment')</p> <p>c. Maatschappelijke participatie (accent op sociale cohesie, zoals vrijwilligerswerk, buurtprojecten, sociale innovatie)</p>	
<p>5. Wij zullen in ieder geval het jongerenparticipatieprogramma nader uitwerken in samenwerking met jongeren, opdat het provinciale beleid optimaal aansluit bij de manifeste vraag onder jongeren.</p>	<p>Voorstel behandeld op 4/12/08</p>
<p>6. Wij zullen voor ieder participatieprogramma een tender uitschrijven, vergelijkbaar met de stimuleringsregeling Wonen, welzijn, zorg, en in die tenders onze missie om verbindend te besturen nader vorm en inhoud geven in het subsidiebeleid.</p>	<p>Zie 4)</p>
<p>7. Wij willen van de voorstellen die tijdens het Sociaal Debat zijn gedaan in ieder geval onderzoeken of het haalbaar is de Flevosoap voor jongeren en de Participatiekit voor wijken concreet vorm te geven.</p>	<p>Zie 4) De participatiekit zou een voorstel kunnen worden voor het budget maatschappelijke participatie</p>
<p>8. Wij zullen de overige ideeën die zijn ontwikkeld tijdens het Sociaal Debat betrekken bij het verder uitwerken van de Sociale Agenda.</p>	<p>Wordt meegenomen in bespreking Axion en Zorgbelang werkplan en bij de uitwerking van de 2 andere voorstellen</p>
<p>9. Wij zullen met gemeenten overleggen over een goede rolverdeling en –afbakening bij de uitvoering van de Sociale Agenda, ook in financiële zin.</p>	<p>GS stellen voor gemeenten (en andere partners) nu te informeren over de voortgang van de Sociale Agenda maar een discussie over rolverdeling breder op te pakken in het licht van provincies Nieuwe Stijl, als vervolg op het bestuursakkoord</p>
<p>10. Wij zullen de steunfunctieorganisaties Axion en Zorgbelang opdragen deze uitgangspunten voor de Sociale Agenda als kader te hanteren voor hun werkprogramma's voor 2009 en verder.</p>	<p>Is betrokken bij subsidieverlening 2009</p>